

PAULO ĜENA TORETORE KOLOSE EKALESIARI ĜERI

Kolose vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na mai fefa tu Romai ediburato-ĝoi nuĝanai etoreato. Mai fefa tu laĝani 60 beiaĝo 61 nuĝanai etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefa siri baregori tu karoa 2:9-10.

Paulo na mai fefa etoreato korana tu tarima tari na Kolose ai ekalesia doĝorori ĝeri veĝabidadama ĝevei-veĝonuato-ĝoi nai. Moĝesi naima Paulo na mai fefa etoreato tu Kolose ekalesiari evaĝa-guruĝa-toreĝaurito ema maĝeri evaĝa-ribarito, 1) tarimarima ĝeri iaunega ema vevaĝa-riba ĝofaĝofari tu aiĝeri ema Keriso ĝena maĝuri korikorina tu aiĝa; 2) Keriso tu moĝoni ekalesia doĝorona debana veĝata; 3) tarima guinena ma ĝena maĝuri rakavari ĝesi beĝene koki-fitoĝaia, ma tarima variĝuna beĝene torekaua; 4) tarimarima ĝeri taravatu veiĝari ema ĝeri ura asi beĝene ĝabi-raĝeri e asi beĝene korana-iaĝiri.

Paulo na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Deba, Keriso, ĝena mareva baregona - karoa 1:1-2:5
2. Tauĝani, ekalesia doĝorona, aiĝesina bene tanu ema bene ĝauvei - karoa 2:6-4:18

¹ Au Paulo, Barau ĝena ura lorinai Keriso Iesu ĝena apostolo tarimagu ai evaĝa-iaĝoguto, ema ĝita tarikakara veĝabidadama nuĝanai Timoteo ĝesi, ĝemana mai fefa eiaĝosini,

² ġomi tarikakama Kolose nuġanai ġotanuni ġemi. Keriso ġena maġuri nuġanai ġita tu tarikaka. Ġomi tu Barau ġena tarima veaġami ema ma ġemi vetuġamaġikau maki. Ġita Tamara Barau ġena varevare-bara ema maino ġomi ġemi ai bene tanu.

Kolose tarimari na Keriso ġeġabidadama-vini korikoriatu

³ Ġai vanaġivanaġi ġomi iatami ai ġaġauġauni nai, ġera Vereġauka Iesu Keriso Tamana, Barau, tu ġatanikiu-viniani.

⁴⁻⁶ Korana tu, ġai tauma ruarua na ġomi varimi tu maiġesi ġaseġaġiatio: Ġomi na tovotovonai Vari Namona ġenana eiaġomato guruġana, guruġa moġonina, ġoseġaġiatio nai tu, dagara namona Barau na gubai etore-taġoani ġemi, moġa varina tu ġovaġa-moġoni korikoriatu. Ma ġomi na tu moġesina naima Keriso Iesu ġoġabidadama-vini korikoriani, ema Barau ġena veaġa o ekalesia tarimari mabarari maki ġoura-vinirini. Mani Vari Namona ġomi ġemi ai eraġasito, maniġa tu tano-bara mabaranai ġevarifiu-rakao rakaoani, ma ġwana namori maki ġeġorani, e tarimarima maki ġutuma lelevaġi na maki ġeġabi-raġeani. Mai Vari Namona ġwaġwana namona evetoreni tano-bara mabaranai, ilailana ġomi na mani Vari Namona ġoseġaġiatio e Barau ġena namo e varevare-bara korikorina ġoribaiatio ġarona na veġata ġomi fakami ai evesinato, ma eiaġomani, maniġa kavana evetoreni.

⁷ Ġomi tu Epafras na mai Vari Namona easi vaġa-ribamito. Ġia tu ġai karoma namona, ema ġai ġesi Keriso ġena vetuġunaġi ġaiġo-vinirini

tarimana ta. Epafras tu Keriso ġena ġauvei tari-
mana namona, ma ġena vetuġamaġikau, ma ġomi
maki evaġa-kava ġinikaumini.

⁸ Ġomi ġemi veuravini Iauka Veaġa na
evinimini, maniġa maki Epafras na ema kira-
varamato.

*Paulo ġena ġauġau Kolose ekalesia tarimari
iatari ai*

⁹ Moġesi naima ġai tu ġomi varimi ġaseġaġiato
ġarona na beiaġoma mo toma, ġomi iatami ai ġema
ġuriġuri asi ġavaġa-ketoani. Vanaġivanaġi Barau
ġanoġiani, ġakirani, ġia ġena ura mabarana bene
vaġa-riba ġitakaumi, ema Iauka Veaġa ġenana
eiaġomani iaunegana e tuġamaġi-fakana maki
mabarana boġono ġabia.

¹⁰ Ġai maiġesina ġaġauġauni anina tu,
Vereġauka na eura-viniani maġurinai boġono
tanu ġana, ema ġemi veiġa e maġuri
mabarabarari ai maki ġia boġono vaġa-vererea
ġana. Aba, ġemi veiġa namori mabarari ġwaġwari
beġene fofori, ema Barau maki boġono riba-
ġinikaua.

¹¹ E ġema ġuriġuri tu, Barau ġena seġuka
iaru-korokorona na seġuka bene vinimi, be
boġono kokore-koru. Korana mo kokore na tu
meto ġoġoitaġorini maiġeri nuġari ai boġo ruġa-
ġwaġiġini e boġo vevaġa-ġwaġiġini. E ma iakumi
ġesi

¹² Tamara Barau boġo tanikiu-viniani. Korana
ġomi tu varau eġabi-raġemito, be ġia ġena tarima
veaġari na ġena Basileia ma mamana baregona

nuḡanai kara beḡe ḡaunarini dagarari ḡomi na maki boḡo ḡaunarini.

¹³ Ġita mabarara Barau na tu mukuna ḡena seḡuka barana nuḡana na evaḡa-maḡurirato, ma Natuna ḡena veḡitaḡau seḡukana nuḡanai etoretog̃arato. Mo Natuna tu Barau na euravini-baregoani.

¹⁴ Ġita tu Barau Natuna na evoi-ḡenoḡoirato, ma Barau na ḡia bakunai ḡera rakava etuḡamaḡi-fitog̃arito.

Keriso ḡena ḡauvei

¹⁵ Barau tu asi taḡitaiani, senaḡi Barau vetog̃ana korikorina tu Natuna ḡenana eforito. Ma mai Barau Natuna maiḡa tu Barau ḡimana veiveiri dagarari mabarari fakari ai ḡia tu guine, emaḡuriguineto merona kavana.

¹⁶ Korana Keriso ḡenana Barau na gubai ḡetanuni dagarari mabarari ema tanobarai ḡetanuni dagarari mabarari eveirito. Taḡitarini dagarari ema asi taḡitarini dagarari eveirito. Seḡuka lelevaḡi iaukari mabarari, e seḡuka lelevaḡi aneruri, e veḡorikau iaukari, ema ḡeri seḡuka e maoro barego lelevaḡi iaukari eveirito. Dagara mabarabarari tu Barau na Keriso ḡenana eveirito, ma Keriso ḡena moḡo eveirito.

¹⁷ Keriso tu maiḡeri dagara mabarari roḡosi beḡere ḡora nuḡanai veḡata etanuto-ḡoi. Ma dagara mabarari maki ḡia ḡena seḡuka na eḡabitaḡorini.

¹⁸ Ekalesia doḡorona debana tu Keriso, ema ekalesia doḡorona tu ḡia tauḡanina. Ekalesia ḡena maḡuri korikori tu ḡia ḡenana eiaḡomato, ema

ġia tu mero guinena, mase tarimari mabarari fakari na Barau na mase seġukana na evaġa-maġuriato. Korana dagara mabarari ġia ġena veġitaġau gaburenai beġene tanu ġana.

¹⁹ Korana Barau ġena ura baregona, Keriso ġenai ġia ġena maġuri e mareva mabarana bene tanu.

²⁰ Ma Barau ġena ura dagarari mabarari Keriso ġenana ġia ġenai ma bene ġabi-ġenoġoiri etato, mai tu tanobarai ġetanuni dagarari mabarari ema gubai ġetanuni dagarari mabarari. Moġesina naima Keriso rarana satauro ai eriġoto, benamo Barau na maino eveiato dagara mabarari ġesi.

²¹ Ġomi guinenai Barau ġesi fakami tu manaġa rakava, e ġemi tuġamaġi ai maki Barau tu ġovetari-viniato-ġoi, korana ġomi tu veġa rakavari ġoveirito-ġoi.

²² Senaġi toma tu Keriso tauġanina korikori ġevaġi-maseato, monana ġomi ġia ġenai ma eġabi-ġenoġoimito. Barau na Keriso ġena mase ġenana vau tauġena ġenai eġabi-kavamito, korana tu eurato, ġia ġoiranai tu veaġa tarimari bene vaġa-ruġa-tarimi, e asi ġemi kerere misina ta maki, e tarima ta na maki asi bene vaġa-daġami.

²³ Senaġi ġomi tu ġemi veġabidadamai boġono kokore e boġono ruġa-gigitari, ema Vari Namona ġoseġaġiato nai, ġemi tuġamaġikau ġovaġa-ruġaġiato, monana ta na asi bene ġori-ġerevaġimi. Ġomi na tu mai Vari Namona maiġa ġoseġaġiato. Ma tanobarai ġetanuni tarimarimari mabarari ġeri maki mai Vari Namona maiġa ġevari-fiuato. Au Paulo maki mai Vari Namona vetuġunaġina aiaġo-viniani e aġobata-iaġiani.

Paulo ġena ġauvei ekalesia urari ai

²⁴ Maitoma au tu aiakuni, korana au tu ġomi urami ai amidigu-midiguto. Ekalesia tu Keriso tauġanina, ma Keriso tu mai tauġanina maiġa uranai emidigu-midiguto. Ma au toma mai tauġanigu ai mai midigumidigu aġwaiani tu, Keriso ġena ekalesia navaġa-kavaia uranai. Au tauġanigu ai midigumidigu roġo aġwaiani, korana tu Keriso ġena ekalesia uranai mo midigumidigu Keriso na eġwaiato moġa tu roġosi roġo bene kori nai.

²⁵ Au tu Barau na evaġa-ruġaguto, ekalesia ġena vetuġunaġi bana iaġo-vini etato. Barau na mai ġauvei eviniguto tu, ġomi ġemi ai Barau ġena guruġa mabarana bana vaġa-fofori korikoria ġana.

²⁶ Guinena na veġata ema ġuru mabarari ġerina veġata mai maġuri vekuretoġana maiġa tu vekuretoġa, beiġoma mo, Barau ġena tarimarima veaġari ġeri ai vauro bema vaġa-foforia.

²⁷ Irau bese tarimari vekaravari ai, Barau eurato, ġena tarimarima veaġari ġeri ai mai maġuri vekuretoġana marevana barego lelevaġina bene vaġa-foforia etato. Mai maġuri vekuretoġana marevana barego lelevaġina bene vaġa-foforia etato maġurina tu maiġea: Keriso ġomi nuġami ai etanuni. Ġita na mareva baregona tatuġamaġi-dadamaġiani marevana tu maiġa.

²⁸ Ġai na tu mai Keriso maiġa ġaġobata-iaġiani. Ema iaunega irauirauri ġerina tarimarima mabarabarari ġakira-toreġaurini e ġavaġa-ribarini, korana ġaurani, tarimarima mabarari

Keriso ġena maġuri nuġanai tu beġene namo-vedaurea vauro, Barau ġenai baġana ġori-iaġori.

²⁹ Moġa uranai avekwaraġi-rakavani. Keriso ġena kokore au nuġagu ai eġauveini seġukana tu barego lelevaġi. Moġesina naima au tu Keriso ġena kokore ai mai ġauvei aveiani.

2

¹ Au aurani, ġomi tu boġono riba, au tu avekwaraġi-rakavani, ġomi Kolose ekalesiami, e Laodikea ekalesiari, ema au ġoiragu roġosi roġo beġene ġitaia ekalesiari vovoka, mabarabarami navaġa-kavami uranai.

² Au ġegu ura baregona sebona tu, ġia nuġari beġene gwaġiġi, ema mabarari veuravini sebonai moġo beġene iaġo. Korana tu moġesi beġe veini vauro beġe tuġamaġi-faka ginikauni, benamo Barau ġena vekuretoġa dagarana beġe ribaiani. Barau ġena vei-vekuretoġa dagarana tu Keriso.

³ Iaunega ema riba vonu-fokafokana mabarana tu Keriso ġenai vekuretoġa ġetanuni.

⁴ Maiġeri guruġa akira-varamini korana tu, irau tarima ta na nuġa-ġani ġuruġari namori na beġofa-veġonumini garina.

⁵ Au tu moġoni tauġanigu ġomi fakami ai tu asiġina. Senaġi iauka rekenai au tu ġomi sevimi ai, be ġauvei ġovei-ginikaurini ema Keriso ġenai ġemi veġabidadama tu roġo barego aġitaiani, moġa lorinai averere-rakavani.

Keriso ġesi bisini sebona, be maġuri bisini ġabia

⁶ Keriso Iesu tu ġomi na ġoġabi-raġeato, benamo ġemi Vereġaukai ġovaġa-iaġoato. Moġa

lorinai ġomi tu ġia ġena maġuri nuġanai moġo boġono raka e boġono tanu.

⁷ Ġomi ġemi maġuri tu ġau ġokana tano nuġana ġana evariġo-korikorini kavana, Keriso ġenai beġene variġo. E numa fore iatanai ġeragaiani kavana, Keriso iatanai ġemi maġuri boġono vaġaruġakauri e boġono ragari. Ema ġevaġa-ribamito ilailanai ġemi veġabidadama beġene kokore-korikori, ma vanaġivanaġi Barau tu boġono tanikiu-vinia.

⁸ Lorimi boġono vetore, asi namo tarima ta na tarimarima ġeri iaunega ġofaġofari koriri na ġomi nuġami beġanirini, benamo beġori-dareremini garina. Mai tarimarima ġeri iaunega ġofaġofari tu tarimarima na ġevaġa-ruġarini maġuriri e veiġari ġeri ai; senaġina moġeri tuġamaġi veġonuri tu tanobara barauri ġerina ġeiaġomani, a dia Keriso ġenana ġeiaġomani.

⁹ Korana Barau ġena maġuri e veiġa mabarari tu Keriso tauġanina nuġanai ġetanuni.

¹⁰ Ma Keriso nuġanai mai maġuri ġomi na ġoġabiato. Keriso tu veġorikau iaukari e aneruri mabarari ema ġeri maoro barego lelevaġi iaukari mabarari fakari ai ġeri Vere.

¹¹ Ġomi Keriso ġesi ġosebonato nai tu, tauġanimi kefiru ġelama-vaġirito, senaġi mai tu dia tarimarima ġimari na ġeveiani veiġana akiraġiani. Asigina. Mai tu Keriso ġena kefi-lamavaġi veiġana. Moġa tauna tu, tauġani ġena veiġa rakavari ġomi ġemi na ġokoki-fitoġarito.

¹² Korana babatiso ġoġabiato neganai, ġomi tu noġa Keriso ġesi ġeguri-sebonamito; ema Ba-

rau na Keriso ġesi evaġa-vaisiraġe ġenoġoimito, korana Barau ġena ġauvei seġukana ġovaġa-moġoniato nai. Mo seġuka na Barau na Keriso mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato.

¹³ Guinenai ġomi iaukami tu mase, korana ġemi kira-sirivaġi e vei-rakava bene, ema tauġani ġena veiġa rakavari maki ġomi tauġanimi ġerina roġosi beġere lama-fitoġari. Senaġi toma ġomi iaukami tu Keriso ġesi Barau na evaġa-maġuri ġenoġoirito. Ġita ġera rakava mabarari tu Barau na etuġamaġi-fitoġarito.

¹⁴ Taravatu guruġari ema taravatu asi takorana-iaġiato voiri metori ġita iatarai ġetanuni, moġeri tu mabarari Barau na asi tauri ai evaġa-iaġorito, be ekoki-fitoġarito. Barau na mo taravatu moġeri ġeri seġuka tu eġabi-vaġiato, benamo Keriso ġena satauro ai eikoko-kauato.

¹⁵ Ema Barau na veġorikau iaukari rakavari e ġeri maoro barego lelevaġi iaukari, ġeri kokore mabarari asi tauri ai evaġa-iaġorito e evaġa-rakavarito. Keriso ġena satauro seġukana na iauka rakavari Barau na evaġa-ketorito, ma tari-marima ġoirari ġutuġuturi ai evaġa-maiakarito, ma muriri ai evaġa-rakarito.

¹⁶ Moġesina naima ġaniġani e niuniu dagarari taravaturi irauirauri ġaramari ai tarima ta na asi bene ġau-fitoġami. Ema tarima ta na Barau tuġamaġi-iaġina verekona, o ġue variġuna verekona, o Sabadi ġarona ġaramanai maki asi bene ġau-fitoġami.

¹⁷ Mai dagara maiġeri tu ġoirai vau beġea ġorani dagarari laulauri moġo. A maġuri korikorina tu

Keriso ġenana bita ġabiani.

¹⁸ Bema tarima ta ġoġitaiani, tauġena manau tarimanai evevaġa-iaġo ġofa-kauni e aneru etomarakariġo-vinirini, ema nuvi o mata-vanaġi ai asi eġitarini dagarari eguruġa-iaġirini nai tu, garona asi boġono seġaġia. Ġia mani ġena tuġamaġi maniġa tu eveġonu-fatafatato. Maniġesina tari-marima na tu ġomi moġo beġe ġofa-dareremini, benamo voimi namona asi boġo ġabiani.

¹⁹ Keriso tu deba; ma mani tarima tu deba ġenana ġeraka-veġitato, be deba ġenai ġia tu asi ġetubukauni. Mai deba na tauġani mabarana ġaniġani eviniani, ema tauġani nuġanai turiġa evaġa-tubukau gigitaririni, ema tauġani mabarana evaġa-tubu vegogoani, Barau ġena ura lorinai.

²⁰ Ġomi tu Keriso ġesi ġomase-sebonato, be ġomi na taravatu irauirau e tanobara barauri tu asi ma boġo korana-iaġirini. Ma kara dainai tu mai tanobara maġurinai ġotanuni tarimari noġa maiġeri taravatu ma ġokorana-iaġirini, ei?

²¹ Ġokirani, “Asi ġoġabi-karaia; asi ġomamitovoa; ġimami na asi ġoġabi-tovoa,” ġotoni.

²² Senaġi mani dagara maniġeri tu boġono ġaniri e boġono ġauvei-iaġiri ġana. A maniġeri taravatu ema vevaġa-riba tu tarimarima ġerina moġo ġeiaġomani dagarari.

²³ Moġoni, maniġeri taravatu na tu ġita ġerai Barau toma-rakariġona tuġamaġina bevaġa-ġoraiani, e manau veiġana ġerai bevaġa-ġoraiani, tauġani vaġa-midigu-midiguna bevaġa-ġoraiani. Moġesi naima tarima kotari ġetuġamaġini,

maiġeri taravatu tu iaunega tarimari ġerina ġeiaġomani. Senaġi maiġeri taravatu na tu ġita asi bevaġa-kavarani, ma tauġani ġena ura rakavari asi bevaġa-ketorini.

3

Keriso ġesi tasebonani nai tu, maġuri variġuna taġabiani

¹ Ġomi tu Barau na Keriso ġesi evaġa-maġuri ġenoġoimito, naima gubai ġetanuni dagarari boġono vetau-baregori, e nuġami maki monai boġono toreri. Keriso tu monai Barau ġimana aroribana rekenai etanu-taġoni teronai.

² Vanaġivanagi ġemi tuġamaġi ai tu gubai ġetanuni dagarari boġono tuġamaġi-taġori, a tanobara dagarari tu asi boġono tuġamaġiri.

³ Korana ġomi tu varau ġomaseto tanobara maġurina ġenai, ma ġemi maġuri korikori tu vekuretoġai etanuni Keriso ġesi, Barau ġenai.

⁴ Keriso tu ġomi ġemi maġuri korikorina. Ġia ma befororini ġaronai, ġomi maki Keriso ġesi boġo fofori-sebonani, ema ġena mareva ma mamana baregona boġo ġabiani.

⁵ Moġa lorinai tauġanina ġena veiġa e maġuri rakavari ġemi ai roġo ġetanuni, maniġeri mabarari boġono vaġi-maseri. Tauġanina ġena veiġa e maġuri rakavari tu maiġeri: Mata-boraġa veiġari, veiġa mirori, kima veiġari, matabara e veiġa rakavari uravini-baregori maġurina, ema mata-ġaniġani maġuriri. Mata-ġaniġani maġurina tu babarau toma-rakariġori veiġana. Maiġeri mabarari ġerina boġono raka-veġita.

⁶ Korana mai veiġa maiġeri ġaramari ai Barau ġena baru o Kota baregona seġafore tarimari ġeri ai bema vaġa-foforiani.

⁷ Guinenai ġomi maki tanobara ġena veiġa e maġuri rakavari nuġari ai ġotanuto-ġoi nai tu, moġeri veiġa rakavari ġomi na maki ġoveirito-ġoi.

⁸ Senaġi toma mai veiġa maiġeri ġomi ġemina tu boġono tore-veġitari: Tuġamaġi-baru, baru rakavarakava, tarima vaġa-rakavari tuġamaġiri e veiġari, guruġa rakavari kiraġikiraġiri ema sivarai mirori kiraġikiraġiri.

⁹ Tauġemi fakami ai guruġa o veiġa ġofaġofari ai ta na ta asi bene ġofaia. Korana ġomi na ġemi maġuri guinena ma ġena veiġa rakavari ġesi tu dabuġa rakavana ġokoki-fitoġaiani kavana ġokoki-fitoġarito,

¹⁰ ma tarima variġu geragerana ġoriġo-kauato, dabuġa variġu geragerana ġoriġo-kauani ilailanai. Ma ġia maiġa tu Barau na vanaġivanaġi evaġa-variġu ġenoġoiani, eveiato Barauna vetoġana korikori bene ġabia e bene riba-ginikaua ġana.

¹¹ Mai maġuri variġuna taġabiato mainai tarima ta asi irau. Be iniġesi asi bisini kira, ġai tu Iuda tarimama, a ġia tu irau bese tarimari; ġai tu mero tauġaniri kefiru ġalama-vaġini doġorona, a ġia tu mero tauġaniri kefiru asi ġelama-vaġini doġorona; asi bisini kira maki, ġia tu asi ġesikulito tarimari e maġuri mamana roġosi roġo beġene ġitaia tarimari; ġai tu asi tuġu-rakaorakao tarimama, a ġia tu tuġu-rakaorakao tarimari. Asiġina, maiġesi asi bitana guruġa. Korana Keriso ġereġana moġo

barego ema ġita mabarara nuġarai etanuni.

¹² Ġomi tu Barau na varau eġabi-viriġimito tarimami, e ġena veaġa tarimami, ema Barau na euravini-rakavamini tarimami. Moġa lorinai vevetuġaġwa, veiau-namo, manau, marana, ema vevaġa-gwaġiġi maġuriri na boġono vedabuġa.

¹³ Meto o maġuri gwaġiġiri tari ġoġoitaġorini karomi tari ġerina nai tu, boġono vevaġa-gwaġiġi karomi ġeri ai. Bema tarima ta ġomi fakami ai karona ta na evaġa-veġare veġareani nai tu, mo rakava moġa bene tuġamaġi-fitoġaia, Keriso na ġomi ġemi vei-rakava etuġamaġi-fitoġarito kavana.

¹⁴ Maġeri mabarari iatari ai tu veuravini na boġono vedabuġa. Korana tu mai maġuri namori mabarari tu veuravini na vauro ebaru-sebona ginikaurini, benamo ġeġauvei-ġitakauni.

¹⁵ Keriso ġena maino na nuġami bene ġori-kauri. Korana Barau na ġomi ekea-vegogomito anina tu, tauġani sebonai boġono iaġo, benamo maino ai moġo boġono tanu. Ema Barau boġono tanikiu-vinia.

¹⁶ Keriso ġena guruġa tauri korikori e ġeri seġuka ġomi nuġami ai tu beġene vonuvonuraġe. Monana karomi tata ġesi Keriso ġena guruġa iaunega korikorina na boġono vevaġa-riba e boġono vekira-toreġau. Ma nuġami ai Barau ġotanikiu-viniani nai tu, Salamo boġono mari, e Barau vaġa-raġena mariri boġono mariri, ema Iauka Veaġa na evinimini mariri boġono mariri.

¹⁷ Kamara ġauvei boġo veiani nai, guruġai boġo veiani o veiġai boġo veiani, mabara-barari Iesu Vereġauka aranai moġo boġono veiri. Ma ġia

ġenana Tamara Barau boġono tanikiu-vinia.

Ekalesia tarimana ma ġaraġona e natuna ema ġena tuġu-rakaorakao tarimari ġesi ġeri tanu maġurina korikori

18 Veġaraġo vavinemi, ġomi tu ġaraġomi ġeri veġitaġau seġukana gaburenai boġono tanu. Korana mai maġuri maiġa Vereġauka ġoiranai tu maġuri namona.

19 Veġaraġo taumi, ġaraġomi boġono uravini-baregori, e ġaraġomi ġeri ai nuġami asi boġono vei-ġirimaġirimari.

20 Natu, dagara mabarari ai tamami e sinami tu garori boġono seġaġi-viniri. Korana mai veiġa tu Vereġauka iauna evaġa-namoani.

21 Tama, natumi asi boġono vaġa-baruri, korana beġe tuġamaġi-moirani, asi beġe kokoreni garina.

22 Tuġu-rakaorakao tarimami, mai tanobarai ġeri vetuġunaġi ġoiġo-vinini tarimari garori boġono seġaġiri. Ġia tu dagara mabarari ai garori boġono seġaġiri. Dia ġia ġoirari ai moġo, tarima iauri beġene vaġa-namori ġetoni nai ġevei-ġofakauni tarimari kavari. Asiġina. Ġomi tu Vereġauka gubakauna maġurinai nuġami ma raġeri ġesi ema nuġami mabarari ġesi boġono seġaġi-viniri.

23 Ma kamara ġauvei boġo veiani nai, boġono veia nuġami mabarari ġesi. Ġauvei tu asi tari-marima ġeri ġauvei ġoveiani noġa boġono veia. Asiġina. Ġomi na tu Vereġauka ġena ġauvei ġoveiani maġurinai boġono veia.

24 Ĝomi tu ma ribami, Vereĝauka na vau voimi bevinimini, korana ĝomi na tu Keriso Vereĝauka ĝena vetuĝunaĝi ĝoiago-viniani.

25 A tarima ta na veĝa beleaiani nai, mo veĝa beleaiani voina tu beĝabiani veĝata. Korana Vereĝauka ĝoiranai tarima mabarari tu ilaila moĝo, dia ta tu egubakauani, ma ta tu asi egubakauani.

4

1 Ĝomi vetuĝunaĝi veremi, mani ĝemi tuĝurakaorakao tarimari maniĝeri ĝeri-ĝari tu, ĝeura-vinirini ilailari ai boĝono viniri. Ĝia ma ĝeri maoro kara ĝomi ĝemina beĝere ĝoitaĝori dagarari tu boĝono viniri veĝata, ema veĝa namori e moĝoniri ĝeri ai boĝono veiri. Korana ĝomi maki boĝono riba, ĝomi eĝita-ĝaumini Verena maki etanuni gubai.

Vevaĝa-riba guruĝari kotari maia

2 Ĝauĝau asi boĝono vaĝa-ketoo. Vanaĝivanaĝi boĝono ĝuriĝuri. Ĝemi ĝauĝau ai boĝono venari maki, e Barau boĝono tanikiu-vinia.

3 Ma ĝai ĝema maki boĝono ĝuriĝuri, be Vari Namona baĝana vari-fiua ĝana, Barau na ĝatama-boka gabu tari ai bene keori. Be mo ĝana baĝana iaĝo, ma Keriso varina vekuretoĝana monai baĝana vari-fiua. Au tu mai Keriso varina vekuretoĝana maiĝa ĝaramanai seini na ĝebarubaruguto.

4 Boĝono ĝauĝau, be au na mai vari vekuretoĝana maiĝa bana kiraĝi-fofori ĝitakaua, Barau ekirato bana kiraĝi-fofori ginikaua etato ilailanai.

⁵ Keriso roĝosi beĝene ĝabi-dadama-vinia, roĝo murikai ĝetanuni tarimari ĝeri ai tu, veiĝa iaunegari e namori boĝono veiri. Ema ĝia vefakari ai boĝo raka-ĝurani negari ai, moĝeri mabarari tu asi boĝono vaĝa-rakavari, korana ĝia boĝo vaĝa-kavarini negana tu kubi moĝo bene.

⁶ Vanaĝivanagi boĝo guruĝani nai, boĝono garonamo. Ĝemi guruĝa maki ma damenari boĝono kiraĝiri e boĝono guruĝa-ĝitaĝita, be ĝemi guruĝa tarimarima na beĝene ura-viniri e ĝeseĝaĝi-namori moĝo beĝene si. Moĝesina boĝo veini nai, tarima sebori sebori aiĝesina boĝo vaĝa-veserini dabarari boĝo ribarini.

Veĝabituĝu guruĝari

⁷ Au varigu mabarana tu tarikakara namona, Tikiko, na vauro beasi kira-varamini. Ĝia Keriso ĝena maĝuri nuĝanai tu ma vetuĝamaĝi-kauna ĝesi evevaĝa-kavani, ema ĝia tu au ĝesi Vereĝauka ĝena vetuĝu-naĝi ĝiaiĝo-viniani.

⁸ Au na Tikiko ĝomi ĝemi ai atuĝu-iaĝosiani tauna korikori tu, ĝai mainai kamasu ĝatanuni maĝurina beneasi vaĝa-ribami ĝana. Ĝia na ĝai ĝema tanu maĝurina bene kira-varami, be ĝomi nuĝami bene vaĝa-gwaĝiĝiri uranai.

⁹ Ĝia tu Onesimo ĝesi eiaĝosini. Onesimo tu ma ĝena vetuĝamaĝikau, ema ĝia tu ĝai tarikakama namona ta. Ĝia maki ĝomi ĝemi tarima ta. Ĝia tauri ruarua na mainai kara ĝeĝorani dagarari mabarabarari beĝeasi vaĝa-ribamini.

¹⁰ Aristako na ĝena vevaĝa-namo ĝomi ĝemi ai etuĝu-iaĝosiani. Ĝia tu au ĝesi ĝadiburato, be dibura numai ĝatanuni mainai. Banabas

tarikakana Mareko na maki ġemi vevaġa-namo betuġu. Mareko ma Banabas tu tarikaka, senaġi ġia sinari e tamari tu irau, dia sebona. Mareko ġomi ġemi ai beiaġosini nai, boġono ġabi-raġea ġana guruġari tu varau asi-kira-varamito.

¹¹ Ema Iesu, arana ta ġekiraġiani Iusto, na maki ġemi vevaġa-namo betuġu. A Iuda tarimari fakari ai au ġesi Barau ġena Basileia ġauveina ġaveiani tarimari tu maiġeri moġo. Ġia na au ġevaġa-kava ginikauguni.

¹² Ġomi karomi ta, Keriso Iesu ġena vetuġunaġi eiaġo-vinini tarimana, arana Epafra, na maki ġemi vevaġa-namo betuġua. Ġia tu vanaġivanaġi ġomi urami ai evekwarāġini ġauġau ai. Ġia ġena noġinoġi baregona Barau ġenai eveiani tu, Barau na ġomi ġia ġena urai bene vaġa-ruġatari korikorimi. Ema Barau ġena ura ġomi na nuġami mabarari ġesi boġono vaġa-moġonia, ema boġono korana-iaġi ginikaua.

¹³ Au aguruġa-fofori korikorini, moġoni, Epafra tu ġomi maniġemi, e Laodikea tarimari, e Hierapoli tarimari mabarami urami ai moġoni evekwarāġi-rakavato.

¹⁴ Ġita ġatara namona Luka, doketa tarimana, ema Dema, tauri ruarua na ġemi vevaġa-namo beġe tuġu. Luka tu doketa tarimana.

¹⁵ Au ġegu vevaġa-namo ġita tarikakara Laodikea ai ġetanuni tarimari boġono viniri. E ġegu vevaġa-namo Nimfa boġono vinia, e Nimfa na numai ekalesia doġorona ġeraka-vegogoni maniġeri maki boġono viniri.

¹⁶ Mai fefa ġomi ġemi ai boġo iavi-ġosiani murinai tu, boġono tuġu-iaġoa, ma Laodikea ekalesiari ġeri ma beġenea iavi-foforia. Ma Laodikea ekalesiari atore-vinirito fefana maki ġomi fakami ai boġono iavi-foforia.

¹⁷ Ma Arekipo maiġesi boġono kiraia, boġono kira, “Vereġauka ġena maġuri nuġanai ġauvei oġabiato maniġa tu bono ġauvei-iaġi ginikaua.”

¹⁸ Mai vevaġa-namo guruġari tu au Paulo tauġegu ġimagu na atorerini. Au boġono tuġamaġigu, au tu roġo ma seinigu diburai. Barau ġena namo e varevare-bara ġomi iatami ai bene tanu.

GINITAŌ VARIŪUNA
The New Testament in the Sinaugoro Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sinaugoro long Niugini
Copyright © 1995 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Sinaugoro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
a998e4ce-f2f7-5577-968e-5d2feef358f1